

(Vedvarende energi)

Frederiksborggade 15
1360 København KBesøgsadresse:
Linnésgade 18, 3. sal
1361 København KTlf 3395 5785
Fax 3395 5799www.ekn.dk
ekn@ekn.dk

KLAGE FRA	Dalum Papir A/S
OVER	Energistyrelsen afgørelse af 31. august 2010
OM	afslag på pristillæg til nettoafregnet VE-elproduktion

7. marts 2011

J.nr 1131-10-2-16

SSH –EKN

NÆVNETS	Nævnnsformand, dommer Poul K. Egan
SAMMEN-	Næstformand, professor, dr.polit. Chr. Hjorth-Andersen
SÆTNING	Professor, dr.jur. Jens Fejø
I SAGEN	Direktør, cand.polyt. Poul Sachmann
	Konsulent, civilingeniør Knut Berge

NÆVNETS	Energistyrelsens afgørelse af 31. august 2010 <u>ændres</u> så-
AFGØRELSE	ledes, at klager kan benytte nettoafregningsprincippet og
	samtidig opkræve pristillæg i medfør af VE-lovens § 45,
	stk. 2, til og med den 15. juni 2010.

Dalum Papir A/S v/partner Ivan Ibsen, PricewaterhouseCoopers og advokat Pernille Aagaard Truelsen, advokatfirmaet Energi & Miljø, (herefter benævnt klager) har ved klage af 27. september 2010 indbragt Energistyrelsens afgørelse af 31. august 2010 for Energiklagenævnet. Ved afgørelsen stadfæstede Energistyrelsen Energinet.dk's afgørelse af 15. januar 2010, hvorefter klager pr. 1. december 2009 ikke længere var berettiget til at modtage pristillæg efter § 45, stk. 2, i lov om fremme af vedvarende energi (VE-loven¹) til den del af klagers elproduktion, som medgår til dækning af klagers egetforbrug af elektricitet. Energistyrelsen ændrede dog Energinet.dk's afgørelse således, at klager kunne modtage pristillægget frem til den 1. februar 2010.

Sagens baggrund

Klager producerer papir i Odense. I tilknytning til papirfabrikken har klager etableret et decentralt kraftvarmeværk, der producerer el og varme ved afbrænding af biomasse. Anlægget blev etableret i 1948 og ombygget til biomasse i 2006. Anlægget producerer årligt ca. 33.000 MWh. Anlægget producerer

¹ Lov nr. 1392 af 27. december 2008 med senere ændringer.

endvidere procesvarme, der benyttes til papirproduktionen. Endvidere afsættes der årligt ca. 95.000 MWh varme til Fjernvarme Fyn A/S' fjernvarmenet, hvoraf en stor del er overskudsvarme.

Klager benytter sig af nettoafregningsprincippet efter elforsyningslovens² § 8 a, stk.1, hvorefter elforbrugere, der helt eller delvist selv producerer den elektricitet, de forbruger, under nærmere angivne betingelser kun skal betale pristillæg m.v. som nævnt i elforsyningslovens §§ 58, 59 a og 58 b og §§ 36 – 50 i VE-loven i forhold til det elforbrug, som aftages gennem det kollektive elforsyningsnet. Ved nettoafregningsprincippet fritages klager således for at betale bidrag til de offentlige betalingsforpligtelser (PSO³-bidrag) af den elproduktion, som klager selv forbruger (egetforbruget). Klager har ved siden af nettoafregningsprincippet tillige modtaget pristillæg til hele nettoproduktionen fra selskabets kraftvarmeanlæg. Pristillægget blev senest udbetalt med hjemmel i VE-lovens § 45, der omhandler elektricitet produceret ved afbrænding af biomasse, og var på 15 øre pr. kWh. Pristillægget blev udbetalt af Energinet.dk. Det fremgår af sagen, at klager i perioden fra december 2008 til november 2009 fik udbetalt pristillæg på 4.231.432 kr.

7. marts 2011

J.nr 1131-10-2-16

SSH –EKN

Side 2 af 24

Energistyrelsen meddelte ved brev af 12. november 2009 Energinet.dk, at en egenproducent af elektricitet fra et biomassebaseret anlæg efter styrelsens vurdering ikke både kan få nettoafregning efter elforsyningsloven og pristillæg for egetforbrug af elektricitet i medfør af VE-loven. Af brevet fremgår bl.a. følgende:

”[...]

Vedr. pristillæg og nettoafregning

Energistyrelsen har i brev af 23. oktober 2009 meddelt Energi Danmark A/S, at en egenproducent af elektricitet fra et biomassebaseret anlæg efter styrelsens vurdering ikke både kan få nettoafregning og pristillæg for sit egetforbrug af elektricitet i medfør af lovgivningen herom (lov om fremme af vedvarende energi (VE-loven) og elforsyningsloven).

Energi Danmark har den 3. november 2009 anmodet om en uddybning af Energistyrelsens vurdering. I den anledning skal Energistyrelsen bemærke følgende, idet styrelsen i øvrigt henviser til det anførte i brevet af 23. oktober i år.

Det fremgår af henvendelsen, at Energi Danmark antager, at en egenproducent må kunne få både nettoafregning og pristillæg for egenforbruget, når dette ikke udtrykkeligt er afskåret i loven.

² Lovbekendtgørelse nr. 516 af 20. maj 2010 med senere ændringer.

³ Public Service Obligations.

Dette er imidlertid efter Energistyrelsens vurdering ikke tilfældet. Pristillæg er en lovreguleret ydelse, som alle elforbrugere ved § 8 i elforsyningsloven bliver pålagt at betale som en offentlig forpligtelse. Det følger af de generelle principper for adgangen til at opkræve beløb til offentlige ydelser af denne karakter, at betalingsforpligtelsens omfang skal være præciseret ved lov. I overensstemmelse hermed fremgår betingelserne for pristillæg og disses størrelse eller beregning af VE-loven eller elforsyningsloven, og der fremgår herunder også af loven, hvorvidt et pristillæg kan kombineres med støtte i medfør af andre bestemmelser (jf. således VE-lovens § 50, stk. 4). Der er ikke bestemmelser i disse love om kombination med nettoafregning, som er en støtte, der ydes til egenproducenter af elektricitet i medfør af § 8 a i elforsyningsloven og regler fastsat i medfør af denne bestemmelse. Dette indebærer, at der ikke er den fornødne hjemmel til en sådan kombination.

7. marts 2011

J.nr 1131-10-2-16

SSH –EKN

Side 3 af 24

På denne baggrund er det ikke hidtil præciseret ved en generel bestemmelse i loven, at pristillæg ikke kan kombineres med nettoafregning for egenproduktion, men dette følger af den anførte ovenfor.

[...]”.

Energinet.dk meddelte herefter ved afgørelse af 15. januar 2010 klager, at klager fra og med 1. december 2009 ikke længere var berettiget til at modtage pristillæg for klagers eget forbrug af el. Af afgørelsen fremgår bl.a. følgende:

”[...]

Pristillæg til nettoafregnede egenproducenter

Energinet.dk har tidligere fortolket VE-lovgivningen således, at Dalum Papir A/S har været berettiget til at modtage pristillæg af hele nettoproduktionen fra elproduktionsanlægget det vil sige inklusiv egenproduktion.

Vi har i overensstemmelse hermed hidtil udbetalt først 10 øre/kWh og senere 15 øre/kWh for hele nettoproduktionen fra jeres anlæg.

Energistyrelsen har imidlertid ved afgørelse af 12. november 2009, vedlagt i kopi, efter en konkret henvendelse afgjort, at der ikke efter elforsyningslovens eller tilhørende bekendtgørelser er hjemmel til at kombinere pristillæg med nettoafregning.

Energistyrelsen har, som regeludstedende myndighed på området, kompetence til endeligt at fortolke egen lovgivning. Vi er som udførende myndighed på området forpligtet til at følge Energistyrelsens fortolkning. Det gælder også afgørelsen af 12. november 2009.

Vi skal derfor hermed meddele, at Dalum Papir A/S som nettoafregnet egenproducent ikke længere er berettiget til at modtage pristillæg for egetforbrug.

Energistyrelsens fortolkning er som nævnt dateret den 12. november 2009. På denne baggrund vil afregningen af pristillæg opføre fra førstkommande afregningsperiode herefter, det vil sige fra og med 1. december 2009.
[...].”

7. marts 2011

J.nr 1131-10-2-16

SSH –EKN

Side 4 af 24

Klager indbragte Energinet.dk’ afgørelse af 15. januar 2010 for Energistyrelsen ved klage af 9. juli 2010. Klagen blev indgivet efter udløbet af klagefristen på 4 uger, jf. § 12, stk. 4, i bekendtgørelse nr. 804 af 28. juni 2010 om nettoafregning for egenproducenter af elektricitet (herefter benævnt nettoafregningsbekendtgørelsen). Energistyrelsen behandlede imidlertid klagen, idet Energinet.dk’ afgørelse ikke var vedlagt en klagevejledning. Ved den nu påklagede afgørelse af 31. august 2010 stadfæstede Energistyrelsen Energinet.dk’ afgørelse af 15. januar 2010, dog således at udbetalingen af pristillægget ophørte fra og med den 1. februar 2010.

Pr. 16. juni 2010 trådte en ændring af VE-loven i kraft, jf. lov nr. 622 af 11. juni 2010 om ændring af lov om elforsyning, lov om naturgasforsyning, lov om varmforsyning og forskellige andre love samt om ophævelse af lov om udnyttelse af vedvarende energikilder m.v. (herefter benævnt lov nr. 622). Ved lovændringen blev der indsat en ny § 55, stk. 1. Efter bestemmelsen sker udbetaling af pristillæg og andre ydelser for elektricitet omfattet af lovens §§ 36 – 50 og regler fastsat i medfør af disse bestemmelser på grundlag af måling af elektricitet, der afregnes som leveret til det kollektive elforsyningsnet. Henset til at bestemmelsen først trådte i kraft den 16. juni 2010, mener klager, at klager er berettiget til at modtage pristillæg sammen med nettoafregningen frem til denne dato.

Sagen for Energiklagenævnet drejer sig således om, hvorvidt klager kan modtage pristillægget frem til den 16. juni 2010.

Den påklagede afgørelse

Af Energistyrelsens afgørelse af 31. august 2010 fremgår bl.a. følgende:

”[...]

Klage over afslag på pristillæg til nettoafregnet VE-elproduktion

...

I forbindelse med den ovennævnte henvendelse fra en egenproducent har Energistyrelsen fundet behov for at præcisere i elforsyningsloven og VE-loven, at der kun ydes pristillæg til miljøvenlig elektricitet, som netto afregnes som leveret til elforsyningsnettet. Bestemmelser herom var med i et lovforslag, som blev sendt i høring den 11. december 2009; bestemmelserne er trådt i kraft den 16. juni 2010 ved lov nr. 622 af 11. juni 2010. For VE-elektricitet fremgår det af VE-lovens § 55, stk. 1, at ”Udbetaling af pristillæg og andre ydelser efter bestemmelserne i §§ 36-50 og regler fastsat i medfør af disse bestemmelser sker på grundlag af måling af elektricitet, der afregnes som leveret til det kollektive elforsyningsnet.”

7. marts 2011

J.nr 1131-10-2-16

SSH –EKN

Side 5 af 24

Klagerens anbringender

Klagen angår spørgsmålet om pristillæg fra den 1. december 2009, datoen for ophøret ifølge Energinet.dk's afgørelse, til og med den 15. juni 2010, dagen før lovens ikrafttræden.

Klageren gør gældende, at klageren i denne periode har et retskrav på at få pristillægget, uanset at klageren får nettoafregning, da det i medfør af legalitetsprincippet kræver klar hjemmel at afskære et retskrav på pristillæg ved en kombinationsmulighed af VE-lovens § 45, stk. 2, og nettoafregningsprincippet i elforsyningslovens § 8 a.

Energistirelsens vurdering

A. Bortfald af pristillæg ved egenproduktion. Det er Energistirelsens vurdering, at klageren ikke har et retskrav på at få pristillæg til biomassebaseret elektricitet i kombination med nettoafregning, da dette ikke er hjemlet i loven.

Alle danske elforbrugere skal ifølge elforsyningslovens § 8, stk. 1, betale til dækning af omkostningerne til pristillæg og andre offentlige forpligtelser (PSO) i forhold til deres elforbrug. Nettoafregning i medfør af lovens § 8 a indebærer også en betalingsforpligtelse for elforbrugerne, idet den økonomiske fordel, som egenproducenten opnår ved fritagelsen for PSO-betaling, dækkes af de øvrige forbrugeres betalinger.

Af hensyn til beskyttelsen af elforbrugerne skal PSO-betalingerne være hjemlet i loven, og grundlaget for betalingerne skal angives (støttestørrelse, betingelser for støtte m.v.).

Dette princip er tilgodeset ved udarbejdelsen af lovbestemmelserne, idet det bl.a. fremgår, i hvilket omfang en elproducent kan påberåbe sig flere forskellige PSO-betalte støtteordninger. For VE-lovens vedkommende kan der henvises til § 42 og § 50, stk. 4.

Da der ikke er bestemmelser om nettoafregning og pristillæg for samme elproduktion, kan der ikke antages at være en ulovhjemlet ret til at vælge en kombination af disse lovbestemte ydelser.

7. marts 2011

J.nr 1131-10-2-16

SSH –EKN

Energistyrelsens fortolkning er blevet fulgt i praksis ved administrationen af pristillæggene, og tildelingen af pristillæg til klageren må betragtes som en enkeltstående fejl.

Side 6 af 24

I øvrigt skal det bemærkes, at egenproducenterne har fordel af nettoafregningen og tillige sparer omkostninger til køb af elektricitet incl. betaling af nettarif.

B. Tidspunktet for ophør af pristillægget. Ifølge Energinet.dk's afgørelse af 14. januar 2010 ophører pristillægget med tilbagevirkende virkning fra den 1. december 2009, som er den første udbetalingsdag efter, at Energinet.dk modtog Energistyrelsens brev af 12. november 2009 om fortolkning af reglerne om nettoafregning og pristillæg. Brevet er imidlertid et fortolkningsbidrag, som ligger på linje med styrelsens hidtidige fortolkning, og som ikke tilsigter at ændre den gældende retsstilling.

Afgørelsen må således ses som en korrektion af en konstateret administrativ fejl. Energistyrelsen finder derfor ikke grundlag for, at pristillægget skal ophøre med tilbagevirkende virkning.

Energistyrelsen finder på denne baggrund, at udbetalingen af pristillægget skal ophøre efter Energinet.dk's afgørelse og med varsel til udgangen af den pågældende måned, d.v.s. med ophør fra og med den 1. februar 2010.
[..]".

Klagers synspunkter og bemærkninger

Klager finder, at Energistyrelsens afgørelse skal ophæves for så vidt angår den del, som vedrører perioden fra og med 1. februar 2010, således at klager tillægges pristillæg efter VE-lovens § 45 for perioden 1. februar – 15. juni

2010 for den del af selskabets elproduktion, der afregnes efter nettoafregningsprincippet. Til støtte herfor har klager navnlig anført følgende:

- Bekendtgørelse nr. 732 af 9. juli 2009 om pristillæg til elektricitet produceret af andre vedvarende energianlæg end vindmøller (herefter pristillægsbekendtgørelse nr. 732) overfører administrationen af ordningen til Energinet.dk. Det fremgår af Energinet.dk' brev af 15. januar 2010, at Energinet.dk har fortolket loven således, at klager er berettiget til at modtage pristillæg for hele nettoproduktionen, herunder egenproduktionen. Energinet.dk har udbetalt pristillæg i overensstemmelse hermed, og der er derfor ikke tale om, at beløbet er udbetalt ved en enkeltstående fejl. Der er derimod tale om en fast praksis, der har været i flere år. Lov nr. 622 er således ikke en præcisering af tidligere gældende praksis, men en ændring af loven.
- VE-lovens § 45 giver producenter af elektricitet ved afbrænding af biomasse et retskrav på et pristillæg på 15 øre pr. kWh. Efter bestemmelsens ordlyd er der intet krav om, at elektriciteten ikke må være afregnet efter nettoafregningsprincippet eller skal være leveret til det kollektive net. Bestemmelsen i VE-lovens § 45 tildeler ikke Energistyrelsen eller Energinet.dk nogen skønsmæssig kompetence ved vurderingen af, om der kan ydes pristillæg efter bestemmelsen.
- I medfør af legalitetsprincippet kræver det klar hjemmel at afskære en kombinationsmulighed af VE-lovens § 45 og nettoafregningsprincippet efter elforsyningslovens § 8 a, da dette er et indgreb i klagers økonomiske rettigheder. En sådan lovhjemmel forelå ikke den 12. november 2009. Den nye bestemmelse i VE-lovens § 55, stk. 1, trådte først i kraft den 16. juni 2010 og kan dermed ikke danne grundlag for at afskære klagers retskrav på pristillæg for egenproducerede el i perioden 1. februar 2010 – 15. juni 2010. Legalitetshensynet må veje tungere for et enkelt retssubjekt i forhold til en større udefineret kreds. Det er i den forbindelse uden betydning, at nettoafregningsbekendtgørelsen ikke indeholder bestemmelser vedrørende kombination af nettoafregning og pristillæg.
- Formålet som baggrunden og forhistorien for VE-lovens § 45 og nettoafregningsprincippet understøtter, at klager har krav på pristillæg i forhold til den el, der produceres og afregnes efter nettoafregningsprincippet. Nettoafregning kan anvendes af alle egenproducenter af elektricitet uanset energikilde. Det overordnede formål med VE-loven er at fremme produktionen af energi ved brug af vedvarende energikilder, jf. lovens § 1. Der sondres ikke ved lovens formålsbestemmelse mellem om den vedvarende energi afsættes eller anvendes af produ-

7. marts 2011

J.nr 1131-10-2-16

SSH –EKN

Side 7 af 24

centen selv. Klager opnår ved pristillægget et incitament til at benytte vedvarende energikilder også i egenproduktion. VE-lovens formål kan kun opfyldes ved elproduktion på basis af vedvarende energikilder. Da en kombinationsmulighed ikke er eksplicit afskåret i lovgivningen, må formålet med loven udgøre et vigtigt fortolkningsbidrag. Formålet understøtter, at klager kan opnå pristillæg for hele sin egenproduktion.

- Indtil 1. januar 2009 er pristillægget på el produceret ved afbrænding af biomasse udbetalt med hjemmel i elforsyningslovens § 57 a. Af denne bestemmelses forarbejder fremgår, at bestemmelsen har til formål at give et generelt incitament til anvendelse af biomasse uden nogle former for diskrimination over for enkelte anlæg. Den tidligere § 57 a i elforsyningsloven er identisk med den nuværende bestemmelse i VE-lovens § 45. Bestemmelsen skal derfor fortolkes i overensstemmelse med de tidligere gældende bestemmelser i elforsyningsloven.
- Det fremgår både af VE-lovens § 45, tidligere elforsyningslovens § 57 a, og lovbemærkningerne hertil, at grundlaget for beregning af pristillæg er den producerede mængde elektricitet og ikke den leverede mængde elektricitet. Det fremgår således hverken af bestemmelsens ordlyd eller forarbejder, at anlæg, som benytter sig af nettoafregningsprincippet, ikke skal være omfattet af pristillægget. Bestemmelsens formål er derimod at skabe et generelt incitament til anvendelse af biomasse. Energistyrelsens indskrænkende fortolkning har hverken hjemmel i bestemmelsens ordlyd eller forarbejder.
- Tidligere modtog klager et pristillæg på 10 øre pr. kWh med hjemmel i daværende § 57 i elforsyningsloven. Bestemmelsen var den generelle regel om støtte til anden vedvarende energi end elektricitet fra vindmøller. Pristillægget blev indført i forbindelse med, at der samtidig skete en ophævelse af aftagerpligten for miljøvenlig elektricitet. Herefter skulle elektriciteten i stedet afsættes på markedsvilkår tildelt et finansielt pristillæg. Der er intet i den daværende § 57 i elforsyningsloven, der begrænser elproducenternes mulighed for at modtage pristillæg i forbindelse med anvendelsen af nettoafregningsprincippet. Derimod er det eksplicit fremhævet i bestemmelsen, at ministeren kan begrænse pristillægget i forhold til visse anlæg, jf. bestemmelsens stk. 7. Muligheden for at begrænse visse kategorier af anlæg gælder ikke i forhold til anlæg, der benytter sig af nettoafregningsprincippet. Kategorierne vedrører derimod dato for nettilslutning mv.
- Muligheden for nettoafregning fremgår af elforsyningslovens § 8 a. Det fremgår af bestemmelsen, at ministeren kan fastsætte nærmere regler om pristillæg til egenproducenter omfattet af §§ 58 og 58 a, herunder

7. marts 2011

J.nr 1131-10-2-16

SSH -EKN

Side 8 af 24

regler for beregning af pristillæg, jf. bestemmelsens stk. 2. Elforsyningslovens §§ 58 og 58 a omfatter decentrale kraftvarmeanlæg og elproduktionsanlæg med affald som brændsel. Det er således eksplicit anført i loven, i hvilke tilfælde pristillæg kan begrænses i forhold til nettoafregningsprincippet. Industrianlæg herunder biomasseanlæg er ikke omfattet af denne begrænsning, idet pristillæg i disse tilfælde ikke udbetales efter §§ 58 og 58 a. Af bestemmelsens ordlyd fremgår det således, at lovgiver har taget stilling til, i hvilke situationer pristillæg kan begrænses, såfremt producenten anvender nettoafregningsprincippet. Når der ikke i VE-loven eller elforsyningsloven er opstillet begrænsninger af mulighederne for anvendelsen af pristillæg i kombination med nettoafregning, er det muligt uafhængigt at anvende bestemmelserne i loven.

7. marts 2011

J.nr 1131-10-2-16

SSH -EKN

Side 9 af 24

- Pristillæg og nettoafregning er forskellige mekanismer, uanset de begge vedrører PSO-betalingen. Det er således uden betydning, at det eksplicit fremhæves i loven, hvornår et pristillæg kan kombineres med et andet pristillæg, da dette ikke siger noget om, hvorvidt nettoafregning kan kombineres med pristillæg. Udgangspunktet er, at nettoafregning kan kombineres med pristillæg, medmindre dette er afskåret i loven. Det kræver særskilt hjemmel, hvis to prismekanismer indenfor elområdet ikke kan kombineres.
- Energiklagenævnets afgørelse af 31. marts 2008 (j.nr. 11-523) vedrører alene kombinationen af pristillæg. Afgørelsen tager ikke stilling til kombination af nettoafregning efter elforsyningsloven og pristillæg efter VE-loven. Af afgørelsen fremgår endvidere, at Energiklagenævnet ved afgørelsen ikke har ønsket at tage stilling til, i hvilket omfang andre kombinationer af pristillæg end de i sagen omhandlede kan kombineres.

Såfremt Energiklagenævnet finder, at det ikke er muligt at modtage pristillæg til elproduktion efter VE-lovens § 45, når elproducenten anvender nettoafregningsprincippet, finder klager, at Energistyrelsen ikke har hjemmel til at tilbagekalde Energinet.dk' oprindelige tilsagn om pristillæg til elproduktion på baggrund af biomasse. Til støtte herfor har klager navnlig anført følgende:

- Energistyrelsens brev af 12. oktober 2009 samt den påklagede afgørelse er reelt en tilbagekaldelse af en begunstigende forvaltningsakt, idet klagers ret til elproduktionstilskud bortfalder pr. 1. februar 2010 ved styrelsens afgørelse. De almindelige forvaltningsretlige regler om tilbagekaldelse af begunstigende forvaltningsakter er en grundlæggende retssikkerhedsgaranti.

- Energistyrelsen begrundet afgørelsen med hensynet til landets øvrige elforbrugere, der via PSO- forpligtelsen betaler for det pristillæg, som klager modtager. Hensynet til det offentlige økonomi, herunder hensynet til økonomien hos samtlige landets elforbrugere anses i retslitteraturen som et så svagt hensyn, at det ikke i sig selv kan begrunde en tilbagekaldelse. Dette særligt henset til de økonomiske konsekvenser af tilbagekaldelsesindgrebet. Indgrebet indebærer, at klager mister et større økonomisk tilskud.
- Elforsyningslovens formål er at beskytte elforbrugerne. Loven må imidlertid administreres indenfor rammerne af de grundlæggende retssikkerhedsprincipper. Der henvises i den forbindelse til Energiklagenævnets praksis vedrørende tilbagekaldelse af allerede godkendte projektforslag. I forbindelse med en praksisændring fastslog Energiklagenævnet, at godkendte projektforslag kun kunne tilbagekaldes, hvis de forvaltningsretlige kriterier for tilbagekaldelse er opfyldte.

7. marts 2011

J.nr 1131-10-2-16

SSH –EKN

Side 10 af 24

Energistyrelsens udtalelse til sagen

Energistyrelsen finder, at afgørelsen af 31. august 2010 skal stadfæstes. Til støtte herfor har styrelsen navnlig anført følgende:

- Det fremgår eksplicit af VE-loven og elforsyningsloven, hvornår der kan ydes støtte til samme miljøvenlige elproduktion efter forskellige bestemmelser, jf. VE-lovens § 42 og § 50, stk. 4. Denne systematik skal sikre, at der gælder faste rammer for, hvilke betalingsforpligtelser der kan pålægges elforbrugerne i de to love.
- Reale grunde taler for Energistyrelsens fortolkning, hvorefter nettoafregning og pristillæg ikke kan kombineres. Baggrunden for ikke at give pristillæg og nettoafregning for samme miljøvenlige elproduktion er, at nettoafregningen indebærer økonomiske fordele for egenproducenten, idet egetforbruget udover fritagelse for PSO-forpligtelser også er undtaget fra betaling af net- og systemtariffer til de kollektive elforsyningsvirksomheder. En egenproducent vil være berettiget til pristillæg for den miljøvenlige elproduktion, når elproducenten fravælger nettoafregningen og går over til at sælge elproduktionen og købe elforbruget. Det har også før ændringen af VE-lovens § 55, stk. 1, været fast praksis, at det ikke gives pristillæg til egetforbruget.
- Energinet.dk, der administrerer pristillæg og nettoafregning, oplyser, at klager ved en enkeltstående fejl har modtaget både pristillæg og nettoafregning af sit egetforbrug indtil Energinet.dk' afgørelse af 13. januar 2010.

- Nettoafregning efter elforsyningslovens § 8 a må vurderes i relation til elforbrugernes PSO-betalingsforpligtelse i elforsyningslovens § 8, stk. 1. De beløb, som de øvrige elforbrugere skal dække som følge af den økonomiske fordel, som nettoafregningen giver egenproducenterne, er en del af PSO-betalingerne. PSO-betalingerne går til at finansiere ydelser, som er af væsentlig offentlig interesse for det samlede danske elforsyningssystem, og som ikke kan antages at blive udført på rent markedsmæssige vilkår. Derfor pålægger VE-loven og elforsyningsloven Energinet.dk at udføre opgaverne og elforbrugerne at dække omkostningerne herved i fællesskab uanset deres individuelle brug af de enkelte ydelser. Betalingsforpligtelsen for forbrugerne har således en gebyrlignende karakter og kan rejse spørgsmål om omfordeling og om beskyttelse af elforbrugerne. PSO-betalingsforpligtelsen skal derfor fremgå af loven ved f.eks. angivelse af støttemodtagere m.m. Nærmere afgrænsning kan fastsættes i en bekendtgørelse. Det følger også af dette legalitetshensyn overfor elforbrugerne, at det skal fremgå af loven, hvornår de to former for PSO-støtte kan kombineres. Der er ikke en sådan adgang til at kombinere pristillæg efter VE-lovens § 45 med nettoafregning efter elforsyningslovens § 8 a.
- Hverken elforsyningslovens § 8 a eller nettoafregningsbekendtgørelsen indeholder nogen tilkendegivelse af, at nettoafregning og pristillæg til biomasseelproduktion kan kombineres.
- Det fremgår af forarbejderne til lov nr. 622, at de nye bestemmelser om udbetaling af pristillæg har til formål at præcisere den gældende praksis. Elforsyningslovens § 8 a, stk. 2, fastsatte allerede inden ikrafttrædelsen af lov nr. 622 bestemmelser om nettoafregning og adgangen til pristillæg efter elforsyningslovens §§ 58 og 58 a. Bestemmelsen i elforsyningslovens § 8 a, stk. 2, er en særlig beregningsregel for, hvorledes pristillæg afskæres ved nettoafregning af en kategori af decentrale kraftvarmeværker. Der kan således ikke sluttes herfra, at en kombination af nettoafregning og pristillæg i øvrigt er tilladt. Dette følger endvidere af § 6 i bekendtgørelse nr. 1367 af 15. december 2004 om pristillæg til elektricitet produceret ved decentral kraftvarme m.v. med senere ændringer (herefter benævnt pristillægsbekendtgørelse nr. 1367). Bestemmelsen, der omhandler beregningen af pristillæg efter elforsyningslovens § 58, som ikke er afhængigt af den aktuelle løbende elproduktion som ved andre pristillæg, men et grundbeløb, er alene en udmøntning af, hvorledes man i dette særlige tilfælde sikrer, at der ikke i pristillægget indgår elektricitet, hvortil der er givet nettoafregning.
- Ved lov nr. 622 blev elforsyningslovens § 8 a, stk. 2, af lovtekniske grunde, flyttet til lovens § 65, stk. 1. Ved § 8 a, stk. 2, som udmøntet

7. marts 2011

J.nr 1131-10-2-16

SSH –EKN

Side 11 af 24

ved lov nr. 495 af 9. juni 2004 om ændring af lov om elforsyning og lov om varmemforsyning, var der hjemmel til, at ministeren kunne fastsætte regler om, hvorledes grundbeløb og pristillæg skulle beregnes for anlæg omfattet af § 58, og regler om betingelser for ydelse af pristillæg til anlæg omfattet af § 58 a. Det fremgik af bemærkningerne til bestemmelsen, at der kunne fastsættes regler om, at der kun ydes pristillæg til den elproduktion, der leveres til elforsyningsnettet. Pristillægget til disse værker, treledstariffen, gives imidlertid pr. produceret kWh ligesom pristillægget til f.eks. biomassebaseret elproduktion. Det var derfor ikke nødvendigt at udmønte hjemlen i pristillægsbekendtgørelsen for denne kategori, og hjemlen er derfor ophævet ved lov nr. 622.

7. marts 2011

J.nr 1131-10-2-16

SSH -EKN

Side 12 af 24

- VE-lovens § 1 er en generel formålsbestemmelse, der ikke tilsidesætter generelle principper i loven, herunder spørgsmålet om fiksering af betalingsforpligtelser.
- Der ses ikke at være en tilkendegivelse i VE-loven, elforsyningsloven eller forarbejderne til disse love om, at der i udtrykket "produceret" i VE-lovens § 45, stk. 1, ligger en ret til pristillæg sammen med nettoafregning. Udtrykket anvendes i bestemmelserne om pristillæg for at tilkendegive, hvilken miljøvenlig energikilde eller anlægstype elektricitet der omhandles i den enkelte bestemmelse.
- VE-lovens § 50, stk. 2, er overført til VE-loven fra elforsyningsloven og finder anvendelse for at udgå overkompensation, hvis pågældende anlægskategori viser sig at være fuldt konkurrencedygtigt med konventionelle elproduktionsanlæg, det vil sig på grund af ændringer i den pågældende anlægskategori driftsøkonomi. Afskæringen af pristillægget skal derfor ikke fremgå af bestemmelsen i § 50, stk. 2.
- Der er intet holdepunkt for, at elforsyningslovens § 57 a tilsigtede, at der skal gives pristillæg til biomasse-elproduktion, der er nettoafregnet.
- Nettoafregning må ses samlet siden indførelsen i år 2000. Princippet blev lovfæstet i elforsyningsloven ved lov nr. 448 af 31. maj 2000 med den daværende § 8 a. Reglerne var udformet i forhold til den dagældende støtte til miljøvenlig elektricitet, som bestod af en aftagepligt for elforbrugerne og en særlig forbrugerbetalt afregningspris, der ikke var fikseret til et givet beløb i loven. Egenproducenter, som valgte nettoafregning under 2000-reglerne havde kun aftagepligt af miljøvenlig elektricitet, i princippet svarende til det senere PSO-bidrag, i forhold til det elforbrug, som de aftog gennem nettet. Af bemærkningerne til lovforslag nr. 275 om ændring af elforsyningsloven af 12. april 2000

fremgår, at retten til den faste afregningspris efter den dagældende § 58 bortfalder for de producenter, der vælger denne mulighed, det vil sige nettoafregningsprincippet. Med hjemmel i elforsyningslovens § 8 a, stk. 6, blev bekendtgørelse nr. 759 af 24. august 2001 om afregningsmuligheder for egenproducenter af el udstedt. Efter reglerne i bekendtgørelsen kunne egenproducenter af miljøvenlig elektricitet, som valgte nettoafregning, ikke få afregningsprisen efter den daværende elforsyningslovens § 58 for denne elproduktion.

- Ved afskaffelsen af aftagepligten og indførelsen af PSO-bidraget, blev der foretaget konsekvensrettelser af nettoafregningsprincippet i elforsyningslovens § 8 a. Ændringen ved lov nr. 495 af 6. juni 2004 indebærer ikke et brud med det fastsatte princip om, at der ikke både kan opnås nettoafregning og pristillæg for samme elproduktion. De ændrede formuleringer i § 8 a afspejler alene de praktiske ændringer som følge af omlægningen af støttesystemet, hvor aftagepligten afskaffes, og der indføres nye, fikserede pristillæg. Under det tidligere system, hvor de enkelte betalingsforpligtelser ikke var fikseret, fremgik princippet om, at der ikke både kunne opnås nettoafregning og pristillæg for samme elproduktion, eksplicit af reglerne. Ved elforsyningslovens § 8 blev de nye PSO-betalingsforpligtelser fikseret, og det blev samtidig tilkendegivet eksplicit i elforsyningsloven, hvilke former for betaling der kunne kombineres. Kombinationen af nettoafregning og pristillæg fremgik ikke heraf. Princippet om, at nettoafregning og pristillæg ikke kunne kombineres, var derfor fortsat gældende, og en særlig fremhævelse heraf i § 8 a var således ikke nødvendig.
- Energiklagenævnet har ved afgørelse af 31. marts 2008 (j.nr. 11-523) tiltrådt Energistyrelsens afgørelse om, at der ikke var hjemmel til at give pristillæg efter den dagældende elforsyningslovs § 57 b til Randersværkets biomassebaserede elproduktion sammen med pristillægget efter lovens § 57 b til særlige decentrale kraftvarmeværker.

For så vidt angår klagers subsidiære synspunkt om, at Energinet.dk's afgørelse om tildeling af pristillæg ikke kan tilbagekaldes, idet der er tale om en begunstigende forvaltningsakt, har Energistyrelsen navnlig anført følgende:

- Energistyrelsen kan ikke tilslutte sig dette synspunkt, idet hensynet til forbrugernes stilling er tillagt væsentlig vægt ved PSO-betalingsforpligtelsen. Det ville føre til uantagelige resultater, hvis fejlagtige udbetalinger af pristillæg ikke kunne bringes til ophør. Dette må antages at gælde, uanset at udbetalingen ikke kan henføres til modtagerens forhold. I foreliggende sag er der taget hensyn til modta-

7. marts 2011

J.nr 1131-10-2-16

SSH -EKN

Side 13 af 24

geren, idet der ikke er krævet tilbagebetaling af modtagne tillæg før tilbagekaldelsen.

Retsgrundlaget

Formålet med VE-loven fremgår af lovens § 1. Af bestemmelsen fremgår følgende:

”[...]

§ 1. Lovens formål er at fremme produktion af energi ved anvendelse af vedvarende energikilder i overensstemmelse med klima- og miljømæssige samt samfundsøkonomiske hensyn med henblik på at nedbringe afhængigheden af fossile brændstoffer, sikre forsyningssikkerheden og reducere udledningen af CO₂ og andre drivhusgasser.

Stk. 2. Loven skal særlig medvirke til at sikre opfyldelse af nationale og internationale målsætninger om at forøge andelen af energi, som produceres ved anvendelse af vedvarende energikilder.

Stk. 3. I år 2010 og 2011 skal kommunerne under ét udarbejde og vedtage kommuneplantillæg med arealreservation for en samlet vindmøllekapacitet på 75 MW i hvert af årene.

[...]

7. marts 2011

J.nr 1131-10-2-16

SSH –EKN

Side 14 af 24

Udbetaling af pristillæg m.v. er reguleret i VE-lovens §§ 54-56. Udbetaling af pristillæg og andre ydelser for elektricitet produceret på bl.a. vindmøller og biomasse, omfattet af lovens §§ 36-50, er nærmere reguleret af lovens § 55. Ved lov nr. 622 12. juni 2010 om ændring af bl.a. VE-loven blev bestemmelsen i § 55, stk. 1, ændret således, at pristillæg og andre ydelser omfattet af bestemmelsen, sker på grundlag af måling af elektricitet, der afregnes som leveret til det kollektive elforsyningsnet. Lovændringen trådte i kraft den 16. juni 2010, jf. § 8 i lov nr. 622.

Pristillægget til klager er udbetalt i medfør af VE-lovens § 45, stk. 2. Af lovens § 45 fremgår følgende:

”[...]

§ 45 Denne bestemmelse omhandler elektricitet produceret ved afbrænding af biomasse bortset fra elektricitet, hvortil der ydes pristillæg efter § 46.

Stk. 2. For elektricitet omfattet af stk. 1 ydes der et pristillæg på 15 øre pr. kWh, uanset om elektriciteten fremstilles på anlæg, som alene anvender biomasse, eller på anlæg, hvor biomasse anvendes sammen med andre brændsler.

...

[...]”.

VE-lovens § 50, stk. 4, indeholder fælles regler for pristillæg og andre ydelser efter lovens §§ 44-49. Af bestemmelsen fremgår følgende:

”[...]

§ 50 Denne bestemmelse indeholder fælles regler for pristillæg og andre ydelser efter §§ 44-49.

...

Stk.3. Der ydes ikke pristillæg efter §§ 45-48 for elektricitet fremstillet ved afbrænding af affald.

Stk.4. Der kan tillige ydes pristillæg efter §§ 58 og 58 a i lov om elforsyning for elektricitet fremstillet som nævnt i § 44, stk. 3, og §§ 45 og 48. Der kan tillige ydes pristillæg efter § 58 b i lov om elforsyning for elektricitet fremstillet på anlæg som nævnt i § 45.

...

[...]”.

7. marts 2011

J.nr 1131-10-2-16

SSH –EKN

Side 15 af 24

Nettoafregningsprincippet, hvorefter elforbrugere, der helt eller delvist selv producerer den el, de anvender, kun skal betale bidrag til de offentlige betalingsforpligtelser af den elproduktion, som de aftager gennem det kollektive net, er fastsat i elforsyningslovens § 8 a, hvoraf fremgår følgende:

”[...]

§ 8 a. Klima- og energiministeren kan fastsætte regler om, at elforbrugere, der helt eller delvis selv producerer den elektricitet, de selv forbruger, under nærmere angivne betingelser kun skal betale pristillæg m.v. som nævnt i §§ 58, 58 a og 58 b i denne lov og §§ 36-50 i lov om fremme af vedvarende energi i forhold til det elforbrug, som aftages gennem det kollektive elforsyningsnet. Ministeren kan herunder fastsætte, at reglerne kun gælder for anlæg, som var i drift den 12. april 2000.

Stk. 2. Klima- og energiministeren kan efter forelæggelse for det i § 3 nævnte udvalg fastsætte regler om ydelse af pristillæg efter §§ 58 og 58 a til egenproducenter. Ministeren kan herunder fastsætte regler om, hvorledes grundbeløb og pristillæg beregnes for anlæg omfattet af § 58, og regler om betingelser for ydelse af pristillæg til anlæg omfattet af § 58 a.

Stk. 3. Klima- og energiministeren kan fastsætte regler om, hvorledes elforbruget og elproduktionen skal måles og opgøres. Udgifterne til målingen afholdes af elproducenten.

[...]”.

Ved lov nr. 622 af 12. juni 2010 og med virkning fra 16. juni 2010 blev stk. 2 i elforsyningslovens § 8 a ophævet, og stk. 3 bliver herefter til stk. 2, jf. § 8 i lov nr. 622.

Elforsyningslovens § 8 a blev indført ved lov nr. 448 af 31. maj 2000 om ændring af lov om elforsyningsloven. Af bestemmelsen fremgik oprindeligt følgende vedrørende nettoafregningsprincippet:

”[...]

§ 8 a. Miljø- og energiministeren kan pålægge de systemansvarlige virksomheder at sikre, at samtlige elforbrugere i de to sammenhængende elforsyningssystemer i forhold til deres elforbrug aftager samme andel af den i § 8, stk. 1, nævnte elektricitet og afholder omkostningerne i forbindelse hermed.

7. marts 2011

J.nr 1131-10-2-16

SSH –EKN

Side 16 af 24

...

Stk. 3. Miljø- og energiministeren kan fastsætte regler om, at elforbrugere, der helt eller delvis selv producerer den elektricitet, som de forbruger, under nærmere angivne betingelser kun har pligt til at aftage miljøvenlig elektricitet som nævnt i § 8, stk. 1, i forhold til det elforbrug, som aftages gennem det kollektive elforsyningsnet.

Stk. 4. Miljø- og energiministeren kan endvidere fastsætte regler om, at elforbrugere, der producerer kraftvarme på naturgas eller andre miljøvenlige brændsler, såfremt de lader deres forpligtelse til at aftage miljøvenlig elektricitet beregne i forhold til deres totale elforbrug, kan modregne den del af deres elproduktion, som de selv forbruger, i aftagepligten.

...

Stk. 6. Producenter, hvis aftagepligt for miljøvenlig elektricitet beregnes efter regler fastsat efter stk. 3, kan ikke opnå den efter § 58 fastsatte afregningspris for elektricitet, som producenten ønsker at afhænde.

Stk. 7. En elproducent, hvis aftagepligt for miljøvenlig elektricitet beregnes efter stk. 4, som ønsker at afhænde en del af sin elproduktion, kan kun opnå den i § 58 fastsatte afregningspris for den del af produktionen, der overstiger producentens totale forbrug af elektricitet.»

[...]”.

Af lovforslag nr. 275 fremsat den 12. april 2000 fremgår bl.a. følgende om baggrunden for bestemmelsen:

”[...]

2. Lovforslagets indhold

...

b) Egenproducenters pligt til at aftage miljøvenlig elektricitet

Pligten til at aftage miljøvenlig elektricitet og bidrage til betalingen af omkostningerne til de offentlige forpligtelser skal i henhold til § 24, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 231 af 21. april 1998 om adgang til elforsyningsnettet, beregnes i forhold til en elforbrugers totale elforbrug, dvs. ved anvendelse af det såkaldte bruttoprincip. Baggrunden herfor er et ønske om at sikre, at alle elforbrugere, uanset hvordan deres elforbrug dækkes, yder samme bidrag til den miljøvenlige elproduktion. Det fremgår af bemærkninger til den nye elforsyningslov, at lovforslaget ikke har til hensigt at ændre ved disse principper.

Det har imidlertid vist sig, at forpligtelsen til at medvirke til at dække udgifterne ved den miljøvenlige elproduktion rammer visse grupper af egenproducenter særlig hårdt, når bruttoprincippet lægges til grund. Det drejer sig bl.a. om den gruppe af industrielle kraftvarmeproducenter, som helt eller delvist er selvforsynende med elektricitet. Det drejer sig endvidere om ejerne af vindmøller i egen installation (husstandsvindmøller), hvor produktionen helt eller delvist anvendes direkte af producenten.

Hvor egenproducenterne tidligere afregnede i forhold til deres nettoforbrug, er der med det gældende afregningsprincip indført en forpligtelse for alle forbrugere til at aftage deres forholdsmæssige andel af den miljøvenlige elproduktion beregnet ud fra disses totale elforbrug. Hermed kan visse egenproducenter blive tvunget til at aftage miljøvenlig elektricitet fra nettet, selv om producenten selv producerer tilstrækkeligt elektricitet til at dække eget forbrug. Som konsekvens heraf kan egenproducenten blive tvunget til at sælge en del af produktionen.

Lovforslaget giver mulighed for, at der udstedes regler, der fremover under visse betingelser lader pligten til at aftage miljøvenlig elektricitet være afhængig af den mængde elektricitet, som en egenproducent aftager fra nettet. Herved vil egenproducenterne få mulighed for at anvende det såkaldte nettoprincip.

...

Det skal understreges, at det ikke, bortset fra udgifter til den miljøvenlige elproduktion, med lovforslaget er tanken at reducere egenproducenternes pligt til som alle andre forbrugere at betale for de ydelser, som modtages fra det kollektive net.

...

Ad stk. 1-2.

7. marts 2011

J.nr 1131-10-2-16

SSH -EKN

Side 17 af 24

Som beskrevet i de almindelige bemærkninger er det i overensstemmelse med aftalen af 22. marts 2000 hensigten med bestemmelsen i § 8 a, stk. 1, at give miljø- og energiministeren mulighed for at pålægge de systemansvarlige virksomheder at sikre, at alle elforbrugere her i landet aftager den samme mængde VE-elektricitet i forhold til deres elforbrug. Udgifterne forbundet hermed skal ligeledes afholdes af alle elforbrugere.

...

Ad stk. 3-5.

Bestemmelsen i § 8 a, stk. 3, giver mulighed for, at der udstedes regler, der fremover under visse betingelser lader pligten til at aftage miljøvenlig elektricitet være afhængig af den mængde elektricitet, som en egenproducent får leveret gennem det kollektive elforsyningsnet. Herved vil egenproducenterne få mulighed for at anvende det såkaldte nettoprincip. Det vil imidlertid blive gjort til en betingelse for anvendelse af nettoprincippet, at elproduktionsanlægget er 100% ejet af elforbrugeren, og at elproduktionsanlægget er beliggende på forbrugsstedet, jf. lovens § 5, således at den producerede elektricitet direkte, fysisk anvendes til dækning af egenproducentens eget elforbrug.

...

Bortset fra disse særlige undtagelser, som er miljømæssigt begrundede, er det ikke hensigten på forhånd at udelukke egenproducenter, der opfylder betingelserne herfor, fra at anvende nettoprincippet. Princippet vil derfor som udgangspunkt kunne anvendes af ejere af miljøvenlige elproduktionsanlæg, såsom mini- eller mikrokraftvarmeanlæg, der er olie- eller naturgasbaserede, solceller og andre miljøvenlige elproduktionsanlæg. Hvis der skulle vise sig behov herfor, har ministeren imidlertid efter bestemmelsen i § 8 a, stk. 4, mulighed for at fastsætte regler om, at nettoprincippet kun kan anvendes i forhold til bestemte anlæg eller bestemte brændsler. En sådan begrænsning kunne blive aktuel, hvis de økonomiske forhold ved etablering af sådanne anlæg udvikler sig på en sådan måde, at det bliver økonomisk fordelagtigt at etablere egen elproduktion udelukkende med det formål at få reduceret pligten til at aftage den miljøvenlige elektricitet.

Adgangen til at anvende nettoprincippet indebærer en reduktion i pligten til at aftage miljøvenlig elektricitet. Det er derfor ikke velbegrunder at give adgang til, at der samtidig kan ydes den faste afregningspris, som de fleste egenproducenter i dag har krav på efter § 58. Med forslaget til § 8 a, stk. 5, foreslås denne rettighed derfor at bortfalde for de egenproducenter, der ønsker at aftage miljøvenlig elektricitet efter nettoprincippet.

[...].”

7. marts 2011

J.nr 1131-10-2-16

SSH –EKN

Side 18 af 24

Ved lov nr. 495 af 9. juni 2004 om ændring af lov om elforsyning og lov om varmforsyning fik elforsyningslovens § 8 a følgende ordlyd:

”[...]

§ 8 a. Økonomi- og erhvervsministeren kan fastsætte regler om, at elforbrugere, der helt eller delvis selv producerer den elektricitet, de selv forbruger, under nærmere angivne betingelser kun skal betale pristillæg m.v. som nævnt i §§ 56-58 b i forhold til det elforbrug, som aftages gennem det kollektive elforsyningsnet. Ministeren kan herunder fastsætte, at reglerne kun gælder for anlæg, som var i drift den 12. april 2000.

Stk. 2. Økonomi- og erhvervsministeren kan efter forelæggelse for det i § 3 nævnte udvalg fastsætte regler om ydelse af pristillæg efter §§ 58 og 58 a til egenproducenter. Ministeren kan herunder fastsætte regler om, hvorledes grundbeløb og pristillæg beregnes for anlæg omfattet af § 58, og regler om betingelser for ydelse af pristillæg til anlæg omfattet af § 58 a.

Stk. 3. Økonomi- og erhvervsministeren kan fastsætte regler om, hvorledes elforbruget og elproduktionen skal måles og opgøres. Udgifterne til målingen afholdes af elproducenten.

[...]”.

7. marts 2011

J.nr 1131-10-2-16

SSH –EKN

Side 19 af 24

Af lovforslag nr. 236 fremsat den 21. april 2004 fremgår følgende vedrørende bestemmelsen:

”[...]

(§§ 8 – 9)

§§ 8, 8 a og 9 om elforbrugernes forpligtelser til at betale for en række offentlige forpligtelser ændres som følge af ophævelsen af aftagepligten for miljøvenlig elektricitet. Der er i det væsentligste tale om en videreførelse af de hidtidige principper bortset fra enkelte nye elementer, som der er redegjort for i det følgende.

...

I § 8 a , som omhandler nedsættelse af betalingen til offentlige forpligtelser fra egenproducenter af elektricitet, udgår de hidtidige stk. 1 og 2, idet den hidtidige aftagepligt erstattes af en pligt til at betale pristillæg m.v. ifølge §§ 56 – 58 b eller regler fastsat ifølge disse bestemmelser. Endvidere er der foretaget konsekvensrettelser og redaktionelle ændringer i de øvrige bestemmelser.

Stk. 1 er en videreførelse af principperne i de hidtidige stk. 3 og 5. Bestemmelserne i de hidtidige stk. 4 og 6 har ikke særskilt betydning efter bortfaldet af aftagepligten.

Den væsentligste ændring i forhold til de hidtidige bestemmelser er, at der med bortfaldet af begrebet aftagepligtig elproduktion ikke længere er behov for at skelne mellem, om elproduktionen hos forbrugeren sker på miljøvenlige brændsler eller ej. I begge tilfælde skal forbrugeren alene betale for omkostningerne i medfør af §§ 56 – 58 b for den strøm, der aftages fra nettet, det vil sige efter modregning af den elproduktion, der forbruges af virksomheden selv.

Stk. 2 giver hjemmel til at fastsætte regler for beregningen af pristillæg til anlæg, der er omfattet af §§ 58 og 58 a om pristillæg til decentral kraft-varme. Anlæg, der er omfattet af § 58, vil således modtage støtte svarende til andre decentrale anlæg. Det vil sige, at der vil blive fastsat et grundbeløb for disse anlæg på baggrund af den leverede elproduktion til elforsyningsnettet og den støtte, der er modtaget via treledstariffen. På dette grundlag fastsættes et pristillæg, som varierer med de gennemsnitlige elpriser lige som ved øvrige decentrale anlæg. For anlæg omfattet af § 58 a vil der kunne fastsættes regler om, at der kun ydes pristillæg til den elproduktion, der leveres til elforsyningsnettet.

Bestemmelsen i stk. 2 om, at reglerne fastsættes efter forelæggelse for det i § 3 nævne udvalg, er en videreførelse af bestemmelser herom i den hidtidige stk. 7.

[...]”.

De nærmere regler for, hvornår egenproducenter kan få nettoafregning er fastsat i nettoafregningsbekendtgørelsen. For nærværende sag er det reglerne i bekendtgørelse nr.1366 af 15. december 2004 om nettoafregning for egenproducenter af elektricitet, der finder anvendelse. Af bekendtgørelsens § 1 fremgår bl.a. følgende:

”[...]

§ 1. Egenproducenter af elektricitet fra anlæg tilsluttet til det kollektive elforsyningsnet kan få nettoafregning som nævnt i § 2 under de i stk 2-5 nævnte betingelser.

Stk. 2. Med egenproducenter af elektricitet forstås elforbrugere, som producerer elektricitet eller varme og elektricitet med henblik på at dække eget energiforbrug, på betingelse af, at

- 1) Elproduktionsanlægget er 100 pct. Ejet af forbrugeren, jf. dog stk. 3 og 4, og
- 2) Elproduktionsanlægget er beliggende på forbrugsstedet, jf. dog stk. 4.

...

7. marts 2011

J.nr 1131-10-2-16

SSH –EKN

Side 20 af 24

[...]”.

Energiklagenævnets praksis

Energiklagenævnet har ved afgørelse af 31. marts 2008 (j.nr. 11-523) behandlet en klage fra Energi Randers Holding A/S over Energistyrelsens afgørelse om, at Randersværket fra 1. januar 2005 ikke kunne modtage pristillæg efter både elforsyningslovens § 57 b og § 58 b. Værket anvendte kul og biomasse til produktionen af el og fjernvarme. Hovedproblemstillingen i sagen var, om VE-andelen af elproduktionen fra den 1. januar 2005 ikke var berettiget til at modtage VE-pristillæg efter elforsyningslovens § 57 b i kombination med kraftvarmegarantistøtten efter elforsyningslovens § 58 b. Energiklagenævnet stadfæstede Energistyrelsens afgørelse.

7. marts 2011

J.nr 1131-10-2-16

SSH –EKN

Side 21 af 24

(j.nr. 11-523)

Energiklagenævnet fandt, at det fulgte af ordlyden af elforsyningslovens § 57 b, stk. 1, at tillæg efter denne bestemmelse alene kunne ydes i kombination med tillæg efter §§ 58 eller 58 a, og ikke i kombination med tillæg efter § 58 b. Bestemmelsen havde følgende ordlyd:

” **§ 57 b.** Denne bestemmelse omhandler pristillæg til elektricitet produceret ved anvendelse af en eller flere vedvarende energikilder sammen med andre brændsler bortset fra elektricitet produceret på anlæg omfattet af § 57 a. Pristillægget ydes fra det tidspunkt, hvor anvendelsen af vedvarende energikilder påbegyndes i pågældende elproduktionsanlæg. Der kan tillige ydes pristillæg til denne elektricitet efter §§ 58 eller 58 a, hvis betingelserne herfor er opfyldt”.

Energiklagenævnet fandt endvidere ikke, at der i lovens forarbejder, ved en formålsfortolkning, eller på andet relevant grundlag kunne påvises tilstrækkelig sikre holdepunkter for, at § 57 b, stk. 1, 3. pkt., skulle fortolkes imod en sædvanlig sproglig forståelse af ordlyden. Energiklagenævnet kunne derfor ikke tilslutte sig klagers opfattelse af, at pristillæg efter elforsyningslovens § 58 b kunne ydes i kombination med pristillæg efter elforsyningslovens § 57 b. Energiklagenævnet bemærkede i øvrigt, at klager ikke var afskåret fra at fravælge tilskud efter elforsyningslovens § 58 b og i stedet vælge at få tilskud efter elforsyningslovens § 57 b. Klager kunne blot ikke oppebære begge tilskud samtidigt efter de dagældende regler. Energiklagenævnet bemærkede endeligt, at der ikke ved afgørelsen generelt var taget stilling til, om pristillæg efter el-

forsyningslovens § 58 b kunne ydes i kombination med pristillæg i medfør af andre bestemmelser i elforsyningsloven.

Sagen er offentliggjort på Energiklagenævnets hjemmeside: www.ekn.dk.

Energiklagenævnets begrundelse for afgørelsen

Energiklagenævnet bemærker indledningsvis, at lov nr. 622 af 12. juni 2010 trådte i kraft den 16. juni 2010. Sagen drejer sig derfor om forhold, der ligger før denne lovs ikrafttræden. Lov nr. 622 finder derfor ikke anvendelse i denne sag. Derimod er det bekendtgørelse nr. 1366 af 15. december 2004 om nettoafregning for egenproducenter af elektricitet⁴ og bekendtgørelse nr. 1367 af 15. december 2004 om pristillæg til elektricitet produceret ved decentral kraftvarme m.v. og bekendtgørelse nr. 732 af 9. juli 2009 om pristillæg til elektricitet produceret af andre vedvarende energianlæg end vindmøller, der finder anvendelse på sagens forhold.

7. marts 2011

J.nr 1131-10-2-16

SSH –EKN

Side 22 af 24

I medfør af elforsyningslovens § 8 a, stk. 1, kan klima- og energiministeren fastsætte regler om, at elforbrugere, der helt eller delvis selv producerer den elektricitet, de selv forbruger, under nærmere angivne betingelser kun skal betale pristillæg m.v. som nævnt i lovens §§ 58, 58 a og 58 b og §§ 36-50 i VE-loven i forhold til det elforbrug, som aftages gennem det kollektive net. Elforsyningslovens § 8 a, stk. 1, fastsætter således nettoafregningsprincippet, hvorved en egenproducent fritages fra at betale PSO-bidrag af producentens egetforbrug. De nærmere regler for, hvornår egenproducenter kan få nettoafregning er fastsat i nettoafregningsbekendtgørelsen.

Klager har fået nettoafregning i medfør af nettoafregningsbekendtgørelsens § 1, stk. 2, idet klagers elproduktionsanlæg er beliggende på forbrugsstedet og er 100 procent ejet af klager.

Det følger således af nettoafregningsbekendtgørelsens § 1, stk. 2, jf. elforsyningslovens § 8 a, at klager kan få nettoafregning af sin egenproduktion.

VE-lovens § 45 omhandler elektricitet produceret ved afbrænding af biomasse bortset fra elektricitet, hvortil der ydes pristillæg efter lovens § 46, jf. VE-lovens § 45, stk. 1. I medfør af VE-lovens § 45, stk. 2, ydes der et pristillæg på 15 øre pr. kWh for elektricitet omfattet af VE-lovens § 45, stk. 1, uanset om elektriciteten fremstilles på anlæg, der alene anvender biomasse, eller på anlæg, hvor biomasse anvendes sammen med andre brændsler.

⁴ Bekendtgørelsen er senere afløst af bekendtgørelse nr. 804 af 15. december 2010 om nettoafregning for egenproducenter af elektricitet.

Da klagers produktionsanlæg er et decentralt kraftvarmeværk, der producerer el og varme ved afbrænding af biomasse, følger det således af VE-lovens § 45, stk. 2, at klager kan modtage pristillæg for biomasseproduceret elektricitet.

Det fremgår ikke af ordlyden af de to ovennævnte bestemmelser, i hvilket omfang pristillægget til biomasseproduceret elektricitet efter VE-lovens § 45, stk. 2, og nettoafregningsprincippet efter elforsyningslovens § 8 a, jf. nettoafregningsbekendtgørelsen, har kunnet kombineres.

VE-lovens § 50 indeholder fælles bestemmelser for pristillæg og andre ydelser efter VE-lovens §§ 44-49, jf. bestemmelsens stk. 1. Bestemmelsen i VE-lovens § 50, stk. 4, fastsætter, at der tillige kan ydes pristillæg efter §§ 58 og 58 a i elforsyningsloven for elektricitet fremstillet som nævnt i § 44, stk. 3, og §§ 45 og 48, samt at der tillige kan ydes pristillæg efter § 58 b i elforsyningsloven for elektricitet fremstillet på anlæg som nævnt i § 45. VE-lovens § 50, stk. 4, regulerer således særlige kombinationsmuligheder af de forskellige pristillæg, som udbetales i henhold til VE-loven eller elforsyningsloven. VE-lovens § 50, stk. 4, siger imidlertid ikke noget om muligheden for en kombination af nettoafregningsprincippet og pristillæg efter VE-lovens § 45, stk. 2. Energiklagenævnet finder ikke, at bestemmelsen efter dens ordlyd udelukker en kombination af nettoafregningsprincippet og pristillæg efter VE-lovens § 45, stk. 2. Energiklagenævnet finder endvidere ikke, at VE-lovens eller elforsyningslovens øvrige bestemmelser udelukker en kombination af nettoafregningsprincippet og pristillæg efter VE-lovens § 45, stk. 2.

Energiklagenævnet finder desuden, at forarbejderne til elforsyningslovens 8 a og forarbejderne til bestemmelserne i VE-lovens § 45 og § 50 ikke indeholder holdepunkter, der taler for, at en kombination af nettoafregningsprincippet og pristillæg efter VE-lovens § 45, stk. 2, skulle være udelukket. Energiklagenævnet bemærker herved navnlig, at formålet med nettoafregningsprincippet i elforsyningslovens § 8 a, stk. 1, ifølge bestemmelsens forarbejder oprindeligt var at forhindre, at egenproducenterne blev ramt af pligten til at af-tage miljøvenlig elektricitet fra nettet, og senere, at forbrugerne alene skal be-tale omkostningerne ved den strøm, der aftages fra det kollektive net. VE-lovens formål er at fremme anvendelsen af vedvarende energikilder i overens-stemmelse med klima- og miljømæssige samt samfundsøkonomiske hensyn med henblik på at nedbringe afhængigheden af fossile brændstoffer, sikre for-syningssikkerheden og reducere udledningen af CO₂ og andre drivhusgasser, jf. lovens § 1, stk. 1. De bagvedliggende formål med de to omhandlede be-stemmelser synes således heller ikke at udelukke en kombination af pristil-lægget i VE-lovens § 45, stk. 2, og nettoafregningsprincippet i elforsyningslo-vens § 8 a, stk. 1.

7. marts 2011

J.nr 1131-10-2-16

SSH -EKN

Side 23 af 24

Energiklagenævnet finder endeligt, at hverken nettoafregningsbekendtgørelsen eller pristillægsbekendtgørelse nr. 1367 og nr. 732 indeholder regler, der forhindrer en kombination af pristillægget i VE-lovens § 45, stk. 2, og nettoafregningsprincippet i elforsyningslovens § 8 a, stk. 1.

Energiklagenævnet finder på denne baggrund, at klager frem til og med den 15. juni 2010 har kunnet benytte sig af nettoafregningsprincippet og samtidigt modtage pristillæg i medfør af bestemmelsen i VE-lovens § 45, stk. 2.

Herefter ændres Energistyrelsens afgørelse af 31. august 2010.

7. marts 2011

J.nr 1131-10-2-16

SSH -EKN

Energiklagenævnets afgørelse

Energistyrelsens afgørelse af 31. august 2010 ændres således, at klager kan benytte nettoafregningsprincippet og samtidig opkræve pristillæg i medfør af VE-lovens § 45, stk. 2, til og med den 15. juni 2010.

Side 24 af 24

Sagen har været behandlet på Energiklagenævnets møde den 7. marts 2011.

Afgørelsen er truffet af Energiklagenævnet i henhold til § 66 i lov om fremme af vedvarende energi, jf. lov nr. 1392 af 27. december 2008 med senere ændringer.

Afgørelsen kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Søgsmål ved domstolene til prøvelse af afgørelser truffet af Energiklagenævnet efter lov om fremme af vedvarende energi eller regler, der er udstedt efter denne lov, skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes fristen dog altid fra bekendtgørelsen, jfr. § 66, stk. 6, i lov om fremme af vedvarende energi.

Afgørelsen offentliggøres på Energiklagenævnets hjemmeside.

P.N.V.

Poul K. Egan
Nævnnsformand

/Signe Sara Hildebrandt
Fuldmægtig, cand.jur.